

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-6S/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7022200323
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:7022200323.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov senátu JUDr. Zuzany Berežnej a JUDr. Jozefa Sába, PhD., v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. X, D., právne zastúpený: Mgr. Michal Zálešák, LL.M., advokát, so sídlom Heyrovského 14, Bratislava, proti žalovanému: Mesto Rožňava, Matričný úrad, so sídlom Šafárikova 29, Rožňava, o preskúmanie zákonnosti listu žalovaného č. 2701/2022/7108, Mat. 98/2022 zo dňa 04.03.2022 a listu žalovaného č. 2701/2022/10148, Mat 182/2022 zo dňa 06.04.2022 takto

rozhodol:

I. Z a s t a v u j e konanie v časti správnej žaloby o žalobnom návrhu v znení: „Žalovaný je povinný upustiť od pokračovania v zásahu spočívajúcom v odmietnutí vyhovieť žiadosti žalobcu o vydanie nového rodného listu obsahujúceho údaj o jeho mužskom pohlaví a príslušné rodné číslo, ku ktorému došlo prostredníctvom odpovedí žalovaného zo dňa 4. marca 2022 (č. 2701/2022/7108, Mat 98/2022) a 6 apríla 2022 (č. 2701/2022/10148, Mat 182/2022), a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“

II. O d m i e t a správnu žalobu proti listu Mesta Rožňava, Matričný úrad č. 2701/2022/7108, Mat. 98/2022 zo dňa 04.03.2022.

III. Z a m i e t a správnu žalobu proti listu Mesta Rožňava, Matričný úrad č. 2701/2022/10148, Mat 182/2022 zo dňa 06.04.2022.

IV. Žalobcovi a žalovanému n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

I.

1. Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“) úvodom konštatuje, že bude žalobcu v tomto písomnom vyhotovení rozsudku označovať v gramatickom tvare mužského rodu, a to tak, aby toto označenie korešpondovalo s jazykovým tvarom použitým samotným žalobcom v jeho podaniach založených v súdnom spise.

II.

2. Správnu žalobou zo dňa 24.06.2022 (ďalej aj „správna žaloba“) doručenu elektronicky Krajskému súdu v Košiciach (ďalej aj „pôvodný správny súd“) dňa 24.06.2022 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti listu žalovaného č. 2701/2022/7108, Mat. 98/2022 zo dňa 04.03.2022 (ďalej aj „list zo dňa 04.03.2022“) vo veci žiadosti žalobcu zo dňa 14.02.2022 o vydanie nového rodného listu a vykonanie zmeny pohlavia žalobcu v knihe narodení na pohlavie „muž“ alebo „mužské“, v ktorom mu žalovaný oznámil, že nevykoná zmenu pohlavia žalobcu v knihe narodení. Žalobca sa taktiež správnu

žalobou domáhal preskúmania zákonnosti listu žalovaného č. 2701/2022/10148, Mat 182/2022 zo dňa 06.04.2022 (ďalej aj „list zo dňa 06.04.2022“) vo veci odvolania žalobcu zo dňa 21.03.2022 voči listu zo dňa 04.03.2022, ktorým mu žalovaný oznámil, že: „Doručený list nie je možné považovať za odvolanie, nakoľko matričné úrady rozhodnutia nevydávajú.“ V správnej žalobe žalobca navrhol zrušiť odpoveď zo dňa 04.03.2022, odpoveď zo dňa 06.04.2022 a vec vrátiť vec na žalovanému ďalšie konanie.

3. Žalobca je transrodovou osobou a svojou žiadosťou zo dňa 14.02.2022 požiadal o vykonanie zmeny svojho pohlavia v knihe narodení na pohlavie „muž“ alebo „mužské“. K žiadosti zo dňa 14.02.2022 predložil žalobca listiny, ktoré mali odôvodňovať zmenu zapísanej skutočnosti, a to: lekársku správu zo sexuologického vyšetrenia zo dňa 06.12.2021, lekársku správu zo sexuologického vyšetrenia zo dňa 14.08.2019 a lekársku správu zo sexuologického vyšetrenia zo dňa 05.09.2019, ktoré boli vyhotovené MUDr. Danicou Caisovou, psychiatrom-sexuológom. Na žiadosť zo dňa 14.02.2022 odpovedal žalovaný listom zo dňa 04.03.2022, tak ako bolo uvedené vyššie. Proti listu zo dňa 04.03.2022 podal žalobca odvolanie zo dňa 21.03.2022, na ktoré odpovedal žalovaný listom zo dňa 06.04.2022.

4. Žalobca v správnej žalobe uviedol dôvody, pre ktoré sú ním predložené lekárske správy postačujúce na vykonanie príslušnej zmeny v knihe narodení. Žalobca ďalej vytýkal listu zo dňa 06.04.2022, že neuvádza presné znenie príslušných lekárskeho správ, pričom podľa jeho názoru tieto listinné dôkazy v úplnom znení preukazujú žalobcom uvádzané skutočnosti.

5. Žalovaný uviedol, že proti listu zo dňa 04.03.2022 nebol prípustný opravný prostriedok, a preto žalovaný vyhodnotil odvolanie žalobcu zo dňa 21.03.2022 len ako písomný prípis vo veci. Žalovaný oznámil žalobcovi túto skutočnosť listom zo dňa 06.04.2022, pričom v tomto liste iba opätovne zdôraznil dôvody, pre ktoré nemožno vykonať zmenu v zápise pohlavia. Podľa žalovaného možno za jediný právny akt vo veci považovať list zo dňa 04.03.2022. Žalovaný ďalej uviedol, že správna žaloba voči listu zo dňa 04.03.2022 bola podaná po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie všeobecnej správnej žaloby (vyjadrenie žalovaného zo dňa 21.09.2022). Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobcom predložené lekárske správy nespĺňajú náležitosti lekárskeho posudku, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 2 k Odbornému usmerneniu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na zjednotenie postupov poskytovania zdravotnej starostlivosti ku zmene pohlavia pred vydaním lekárskeho posudku o zmene pohlavia osoby administratívne evidovaného v matrike, publikovaného dňa 06.04.2022 vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, čiastka 18-20, Ročník 70. (ďalej aj „Odborné usmernenie“)

6. Žalobca k skutočnostiam uvádzaným žalovaným uviedol, že list zo dňa 06.04.2022 je kvantitatívne rovnaký ako list zo dňa 04.03.2022 a tieto tvoria jeden celok, pričom zásah do práv žalobcu bol zavŕšený až na základe listu zo dňa 06.04.2022. Preto bola podľa žalobcu lehota na podanie správnej žaloby vo veci zachovaná, v súvislosti s čím poukázal žalobca na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1Sžk/10/2021 zo dňa 11.05.2021 (vyjadrenie žalobcu zo dňa 27.10.2022). Žalobca ďalej poukázal na to, že právna úprava platná a účinná v rozhodnom čase nevyžadovala od žalobcu predloženie listiny majúcej formu lekárskeho posudku podľa prílohy č. 2 k Odbornému usmerneniu, keďže takéto usmernenie v čase podania žiadosti zo dňa 14.02.2022 neexistovalo (vyjadrenie žalobcu zo dňa 27.10.2022). Žalobca v súdnom konaní taktiež poukázal na rozsudok Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Sžk/38/2021 zo dňa 19.10.2022, ktorého závery sú podľa žalobcu relevantné taktiež pre právne posúdenie veci (podanie žalobcu zo dňa 04.01.2023).

7. S účinnosťou od 01.06.2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach. V súlade s § 3 ods. 3 písm. c/ zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 01.06.2023 je teda na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach (ďalej aj „správny súd“).

8. Tento rozsudok bol vyhlásený dňa 27.03.2025 postupom podľa § 137 ods. 4 v spojení s § 137 ods. 3 druhá veta zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“) jeho vyvesením na úradnej tabuly súdu po dobu 14 dní.

II.

Aplikované ustanovenia právnych predpisov

9. Podľa § 26 zákona č. 154/1994 Z. z. o matrikách v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o matrikách“) Zmeny zápisov, dodatočné zápisy, dodatočné záznamy a ich opravy v matrike vykonáva matričný úrad na základe verejných listín, iných úradných listín alebo písomných oznámení, ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 31a zákona o matrikách Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

11. Podľa § 16 ods. 1 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 302/1994 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky o matrikách (ďalej aj „vyhláška č. 302/1994 Z. z.“) Ak sa po uzavretí zápisu zistí, že niektorý údaj zápisu alebo celý zápis je nesprávny alebo neúplný, alebo ak dôjde k zmene zapísanej skutočnosti, vykonáva sa zmena zápisu (opravou, doplnením) v stĺpci „dodatočné záznamy a zmeny“.

12. Podľa § 16 ods. 2 vyhlášky č. 302/1994 Z. z. Zmena zápisu sa vykonáva z úradnej povinnosti alebo na žiadosť osoby, a to na základe verejnej listiny.

13. Podľa § 181 ods. 1 SSP Fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

III.

Dôvody rozhodnutia správneho súdu

14. Správny súd poukazuje na to, že zmena zápisu v matrike môže byť vykonaná z úradnej moci alebo na základe žiadosti o vykonanie zmeny zápisu v matrike. Žiadosť zo dňa 14.02.2022 bola žiadosťou o vykonanie zmeny zápisu v matrike podľa § 16 ods. 2 vyhlášky č. 302/1994 Z. z. Zákon o matrikách výslovne neupravuje postup príslušného orgánu, ktorý takejto žiadosti nevyhoví. Z hľadiska ochrany právnej istoty žiadateľa možno výkladom dovodiť, že v prípade nevykonania zmeny zápisu v matrike je potrebné rozhodnúť o zamietnutí žiadosti žiadateľa. Podľa § 31a zákona o matrikách sa na konanie podľa tohto zákona nevzťahuje správny poriadok. Z uvedeného vyplýva, že rozhodovanie o zamietnutí žiadosti o vykonanie zmeny zápisu v matrike je postupom, ktorý možno charakterizovať ako administratívne konanie podľa zákona o matrikách.

15. Na žiadosť zo dňa 14.02.2022 odpovedal žalovaný listom zo dňa 04.03.2022. Táto odpoveď nebola formálne označená ako rozhodnutie, a teda ju nebolo možné považovať za rozhodnutie orgánu verejnej správy podľa § 3 ods. 2 SSP. Na druhej strane z obsahu tohto listu je zrejmý verejnomocenský prejav vôle žalovaného nevykonať požadovanú zmenu zápisu pohľavia žalobcu v knihe narodení. List zo dňa 04.03.2022 teda predstavuje právny akt, ktorým došlo k rozhodnutiu o nevyhovení žiadosti zo dňa 14.02.2022 vydaný v konaní podľa zákona o matrikách. Podľa názoru správneho súdu preto má list zo dňa 04.03.2022 právnu povahu opatrenia orgánu verejnej správy (§ 3 ods. 1 písm. c) SSP).

16. Zákon o matrikách vylučuje aplikáciu správneho poriadku na konanie podľa zákona o matrikách. Zároveň sám zákon o matrikách nepripúšťa podanie opravného prostriedku voči právnomu aktu, ktorým sa rozhodlo o nevyhovení žiadosti o zmenu zápisu v matrike. Preto odvolanie a ani iný opravný prostriedok neboli proti listu zo dňa 04.03.2022 vo veci prípustné.

17. Žalobca v súdnom konaní poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1Sžk/10/2021 zo dňa 11.05.2021, ktorého závery však podľa názoru správneho súdu na vec nemožno uplatniť. V tomto uznesení sa Najvyšší súd Slovenskej republiky síce zaoberá obdobnou neformálnou odpoveďou, avšak túto hodnotí ako súčasť širšieho aktu odmietnutia prihlášky na štúdium, na ktorý však nazerá z pohľadu posúdenia zákonnosti iného zásahu orgánu verejnej správy (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 1Sžk/10/2021 zo dňa 11.05.2021, ods. 20.). Právna situácia v prejednávanej veci je však odlišná, keďže list zo dňa 04.03.2022 nemá povahu iného zásahu

orgánu verejnej správy a má nezávislú povahu od ďalšieho postupu žalovaného. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že listom zo dňa 04.03.2022 ako opatrením orgánu verejnej správy žalovaný meritórne a konečným spôsobom rozhodol o žiadosti zo dňa 04.03.2022. Z tohto dôvodu list zo dňa 04.03.2022 je samostatným opatrením orgánu verejnej správy, pričom netvorí jeden celok s listom zo dňa 06.04.2022.

18. Keďže list zo dňa 04.03.2022 bol samostatným opatrením orgánu verejnej správy podľa § 3 ods. 1 písm. c) SSP, tak bol spôsobilým samostatným predmetom súdneho prieskumu, ktorého sa mohol žalobca domáhať podaním všeobecnej správnej žaloby v lehote podľa § 181 ods. 1 SSP. Žalobcovi bol list zo dňa 04.03.2022 doručený dňa 04.03.2022, a preto posledným dňom na podanie všeobecnej správnej žaloby bol deň 04.05.2022. Správna žaloba proti listu zo dňa 04.03.2022 bola podaná elektronicky a doručená pôvodnému správne súdu dňa 24.06.2022. Správna žaloba proti listu zo dňa 04.03.2022 bola preto podaná po márnom uplynutí lehoty podľa § 181 ods. 1 SSP. Z tohto dôvodu správny súd správnu žalobu proti listu zo dňa 04.03.2022 odmietol ako podanú oneskorene podľa § 98 ods. 1 písm. d) SSP.

19. Keďže správny súd odmietol správnu žalobu voči listu zo dňa 04.03.2022 ako oneskorene podanú, tak sa nezaoberal vecným preskúmaním namietaných právnych záverov žalovaného uvedených v liste zo dňa 04.03.2022.

20. Žalobca podal voči listu zo dňa 04.03.2022 odvolanie zo dňa 21.03.2022, na ktoré mu odpovedal žalovaný listom zo dňa 06.04.2022. Žalobcovi bol list zo dňa 06.04.2022 doručený dňa 25.04.2022, posledným dňom lehoty na podanie správnej žaloby bol pondelok 27.06.2022 (keďže posledný deň zákonnej lehoty pripadol na sobotu 25.06.2022). Žalobca teda podal správnu žalobu voči listu zo dňa 06.04.2022 do uplynutia lehoty na podanie všeobecnej správnej žaloby. Z hľadiska ochrany práva žalobcu na inú právnu ochranu v konaní pred orgánom verejnej správy spadá list zo dňa 06.04.2022 do rozsahu súdneho prieskumu v časti, ktorou žalovaný rozhodol o prípustnosti podaného odvolania žalobcu. V liste zo dňa 06.04.2022 žalovaný uviedol – doslovne citované: „Doručený list nie je možné považovať za odvolanie, nakoľko matričné úrady rozhodnutia nevydávajú.“ Tak ako uviedol správny súd vyššie odvolanie voči listu zo dňa 04.03.2022 nebolo vo veci prípustné. Správny súd preto vyhodnotil tento právny záver ako vecne správny. Z tohto dôvodu správnu žalobu zamietol ako nedôvodnú podľa § 190 SSP.

21. K vyššie uvedenému záveru dospel správny súd aj napriek nie úplne vhodnej formulácii žalovaného uvedenej v liste zo dňa 06.04.2022, ktorý popri právnom závere o neprípustnosti odvolania voči listu zo dňa 04.03.2022 zároveň paradoxne dodáva, že odvolanie zo dňa 21.03.2022 nemožno za odvolanie považovať. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že každé podanie je procesným právnym úkonom, a teda je prejavom vôle účastníka konania. Preto ani výklad podania založený na jeho procesných podmienkach nesmie smerovať k zjavnému popretiu vôle toho, kto takýto procesný právny úkon urobil. Pokiaľ bolo z obsahu odvolania zo dňa 21.03.2022 zrejme, že žalobca podal neprípustné odvolanie, tak žalovaný nemal zákonnú možnosť označovať takéto odvolanie ako list, a tým spochybňovať vôľu žalobcu uplatniť takýto riadny opravný prostriedok voči listu zo dňa 04.03.2022. Zrušenie listu zo dňa 06.04.2022 iba z tohto dôvodu by však nemohlo prívodiť pre žalobcu iný priaznivejší výsledok vo veci podaného odvolania zo dňa 21.03.2022 .

22. V odpovedi zo dňa 06.04.2020 sa žalovaný taktiež opätovne vyjadruje k podkladom predloženým žalobcom k žiadosti zo dňa 14.02.2022 – doslovne citované:

„Dňa 14.02.2022 bola matričnému úradu elektronicky doručená žiadosť o vydanie nového rodného listu A. B. a to konkrétne tak, aby bol zohľadnený prepis rodu – mena pohlavia, zmena rodného čísla. (...) Posledná lekárska správa z roku 2021 obsahuje záver: TRANSSEXUALIZMUS F-M, odporúčanie: operačný zákrok – definitívne ukončenie plodnosti, pacient je v procese premeny. Z tejto správy nie je jednoznačne zrejme, že zmena pohlavia bola medicínsky vykonaná a ukončená.“

„V zmysle § 26 zákona o matrikách Matričnú úrad Rožňava vykoná zmenu v zápise v knihe narodení A. B. zo ženského pohlavia na mužské po predložení takej relevantnej verejnej listiny, ktorú vydá ex lege subjekt, ktorý zmenu pohlavia vykonal, alebo ju následne posúdil a ktorá bude obsahovať konkrétny údaj o pohlaví Vášho klienta a to „pohlavie mužské“

„Matričný úrad nemá kompetenciu posúdiť, či je potrebný chirurgický zákrok alebo nie, ani netrvá na predložení takej listiny. Matričný úrad potrebuje k oprave údajov o pohlaví a následne k dodatočnému záznamu v knihe narodení verejnú listinu vystavenú špecialistom v oblasti zmeny pohlavia s konkrétnym údajom o pohlaví: A. B., narodený: XX.X.XXXX v A., rod. číslo: XXXXXX/XXXX, pohlavie po zmene: mužské.“ (list zo dňa 06.04.2022).“

23. V prvom rade správny súd podotýka, že žalovaný v liste zo dňa 06.04.2022 nesprávne uvádza, že žiadosťou zo dňa 14.02.2022 požiadal žalobca taktiež o zmenu rodného čísla. Uvedené nekorešponduje so žiadosťou zo dňa 14.02.2022, v ktorej žalobca požiadal o vydanie nového rodného listu, aby mohol získať nové rodné číslo a správne osobné doklady. Ďalej v liste zo dňa 06.04.2022 žalovaný uviedol svoje autoritatívne hodnotenie lekárskej správy zo sexuologického vyšetrenia zo dňa 06.12.2021, vyhotovenej MUDr. Danicou Caisovou, psychiatrom-sexuológom (ďalej aj „lekárska správa z roku 2021“), pričom rozšíril a mierne modifikoval svoje závery, ktoré obsahoval list zo dňa 04.03.2022. Preto list zo dňa 06.04.2022 nepredstavuje v príslušnej časti len zopakovanie už skoršie uvedených záverov, ale obsahuje nové skutočnosti. Pre posúdenie veci správny súd považoval za podstatné vysporiadať sa s tým, akú právnu povahu má takto vyjadrený hodnotiaci úsudok žalovaného.

24. Žalobca vo svojom vyjadrení poukázal na to, že list zo dňa 06.04.2022 má kvalitatívne rovnakú povahu ako list zo dňa 04.03.2022. S uvedeným sa správny súd nestotožnil. Odpoveď zo dňa 04.03.2022 bola opatrením, ktorým žalovaný rozhodol o žiadosti zo dňa 14.02.2022. Na druhej strane v odpovedi zo dňa 06.04.2022 žalovaný reagoval na odvolanie zo dňa 21.03.2022. Procesné úkony žalobcu, ktorý viedol k vydaniu odpovede zo dňa 04.03.2022 a odpovede zo dňa 06.04.2022 boli teda odlišné. Uvedené je preto nutné zohľadniť pri hodnotení právnej povahy odpovede zo dňa 06.04.2022. Tak ako správny súd konštatoval vyššie, žalovaný o žiadosti žalobcu zo dňa 14.02.2022 rozhodol už listom zo dňa 04.03.2022. Preto nemožno listu zo dňa 06.04.2022 pripisovať povahu rozhodnutia o žiadosti zo dňa 14.02.2022, keďže o tejto už bolo raz rozhodnuté. List zo dňa 06.04.2022 má síce povahu rozhodnutia o neprípustnosti odvolania žalobcu, avšak v tejto časti rozhodol žalovaný vecne správne. Preto list žalovaného zo dňa 04.03.2022 a list žalovaného zo dňa 06.04.2022 podľa názoru správneho súdu, tak ako to už uviedol vyššie, netvoria jeden celok.

25. Na základe uvedeného bolo potrebné vyhodnotiť, či list zo dňa 06.04.2022 môže byť okrem odvolania zo dňa 21.03.2022 prípadne priradený taktiež k inému procesnému úkonu žalobcu. Žalobca v správnej žalobe neuviedol, že jeho odvolanie zo dňa 21.03.2022 by malo zároveň predstavovať podanie (opätovnej) žiadosti podľa § 16 ods. 2 vyhlášky č. 302/1994 Z. z.. Z obsahu správnej žaloby vyplýva, že žalobca považoval odpoveď zo dňa 06.04.2022 za rozhodnutie o odvolaní vo veci jeho žiadosti zo dňa 14.02.2022. Sám žalobca označuje odpoveď zo dňa 06.04.2022 ako rozhodnutie o odvolaní žalobcu (viď bod 14. správna žaloba). Žalobca síce v bode 20. správnej žaloby konštatuje, že žalovaný odpoveďou zo dňa 06.04.2022 nevyhovel jeho žiadosti o vydanie nového rodného listu, avšak z obsahu správnej žaloby vyplýva, že týmto poukazuje na jeho žiadosti zo dňa 14.02.2022 (príloha č. 2. správnej žaloby). Správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby (§ 134 ods. 1 SSP), a preto nemohol dopĺňať a rozširovať žalobné body o obdobnú právnu argumentáciu, ktorá by priznávala odvolaniu zo dňa 21.03.2022 taktiež povahu (opätovnej) žiadosti podľa § 16 ods. 2 vyhlášky č. 302/1994 Z. z. Preto nemožno považovať list zo dňa 06.04.2022 vo vyššie citovaných častiach za rozhodnutie o žiadosti o zmenu zápisu v matrike podanej žalobcom.

26. Vyššie uvedený záver podporuje taktiež to, že v odpovedi zo dňa 06.04.2022 sa žalovaný: i) vyjadruje k lekárskej správe len v kontexte toho, že boli predložené k žiadosti zo dňa 14.02.2022, z čoho nemožno usúdiť, že tieto správy hodnotil pre účely opätovnej žiadosti žalobcu, ii) žalovaný v budúcom čase poučuje žalobcu o povahe verejnej listiny, ktorá je potrebná pre vykonanie požadovanej zmeny zápisu v matrike (z čoho možno usúdiť, že usmerňuje žalobcu ako by mal v budúcnosti v tejto veci postupovať).

27. Zákon o matrikách nepripúšťa podanie mimoriadneho opravného prostriedku voči právnomu aktu akým bola vo veci odpoveď zo dňa 04.03.2022. Preto nemožno príslušné časti odpovede zo dňa 06.04.2020 posudzovať v intenciách oznamovania dôvodov, pre ktoré žalovaný nepreskúmal list zo dňa 04.03.2022 mimo odvolacieho konania resp. pre ktoré nenariadil obnovu konania.

28. Správny súd poukazuje na to, že žalovaný mohol na základe listín predložených žalobcom vykonať zmenu zápisu v matrike aj z úradnej moci. Z dôvodu absencie iných procesných dôvodov, preto správny súd posúdil citované časti listu zo dňa 06.04.2022 ako dôvody oznámené žalovaným žalobcovi, pre ktoré na základe ním skoršie predložených listín (vrátane lekárskej správy z roku 2021) nevykoná žalovaný zmenu zápisu v matrike sám z úradnej moci. V uvedenom však vidí správny súd zásadný kvalitatívny rozdiel listu zo dňa 04.03.2022 a listu zo dňa 06.04.2022. Listom zo dňa 04.03.2022 rozhodol žalovaný o konkrétnej žiadosti žalobcu zo dňa 14.02.2022, a teda toto opatrenie vyjadrovalo verejnomocenský prejav vôle o konkrétnom procesnom úkone žalobcu (malo teda povahu individuálneho právneho aktu s priamym dopadom na žalobcu). V liste zo dňa 06.04.2022 žalovaný oznámil žalobcovi dôvody, pre ktoré nebude vo veci sám konať. Správny súd na základe uvedeného nemohol dospieť k záveru, že v liste zo dňa 06.04.2022 našlo svoje vyjadrenie rozhodnutie o určitých konkrétnych subjektívnych právach žalobcu, pokiaľ žalovaný deklaroval, že žiadnu procesnú činnosť sám z úradnej moci nevykoná. Preto správny súd, s poukazom na § 7 písm. b) SSP, nemal právomoc posudzovať list zo dňa 06.04.2022 vo vyššie citovaných častiach, ktorými sa žalovaný vyjadroval k povahe lekárskeho správ predložených žalobcom. Napriek tomu, že sa žalobcovi môžu javiť dôsledky oboch listov zdanlivo totožné (nevykonanie zápisu v matrike), tak z uvedených dôvodov je ich právna povaha rozdielna. Zároveň podľa názoru správneho súdu prípadné zrušenie listu zo dňa 06.04.2022 a uloženie povinnosti žalovanému vo veci konať, by za týchto okolností, bolo materiálne ekvivalentné rozhodnutiu o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa § 242 a nasl. SSP. Uvedené by teda prekročilo prípustný rámec konania o všeobecnej správnej žalobe. Správny súd preto nehodnotil žalobné body, ktorými žalobca namietal vecnú nesprávnosť vyššie citovaných záverov žalovaného.

29. Žalobca podaním zo dňa 25.11.2024 zobral správnu žalobu späť v časti: „Žalovaný je povinný upustiť od pokračovania v zásahu spočívajúcom v odmietnutí vyhovieť žiadosti žalobcu o vydanie nového rodného listu obsahujúceho údaj o jeho mužskom pohlaví a príslušné rodné číslo, ku ktorému došlo prostredníctvom odpovedí žalovaného zo dňa 04. marca 2022 (č. 2701/2022/7108, Mat 09/2022) a 6 apríla 2022 (č. 2701/2022/10148, Mat 182/2022), a to v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.“ Správny súd podľa § 63 SSP rozhodol o tomto čiastočnom späťvzati správnej tak, že v príslušnej časti konanie zastavil.

30. Podľa konštantnej judikatúry najvyšších vnútroštátnych a európskych súdnych autorít tiež platí, že súd nie je povinný reagovať na všetky argumenty strán konania, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie sporu podstatný a rozhodujúci význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu [rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) Ruiz Torija v. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303 – A, s. 12, § 29, Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303 – B, Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins v. Francúzsko z 19. 2. 1998; rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44 /03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013 a pod.]. Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06) /nález Ústavného súdu SR I. ÚS 259/2022 zo dňa 12.10.2022, ods. 39/

31. Ďalšie dôvody uvádzané v podaniach a prednesoch účastníkov konania nepovažoval správny súd za podstatné pre rozhodnutie vo veci, a preto sa im v odôvodnení svojho rozhodnutia osobitne nevenoval.

32. V časti správnej žaloby, v ktorej bola žaloba odmietnutá, nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu trov konania podľa § 170 písm. a) SSP. V časti správnej žaloby, v ktorej bolo konanie zastavené, nemá žiaden z účastníkov konania právo na náhradu trov konania podľa § 170 písm. b) SSP. Správny súd v konaní neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov konania nepriznal (a contrario § 167 SSP). Žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, správny súd právo na náhradu trov konania nepriznal, keďže vo veci neboli prítomné také okolnosti, aby bolo možné náhradu trov konania od žalobcu spravodlivo požadovať (§ 168 SSP). Z tohto dôvodu o náhrade trov konania správny súd rozhodol jedným výrokom, tak ako je uvedené vo výroku IV. tohto rozsudku.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorá musí byť podaná na Správny súd v Košiciach v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ SSP,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 odseku 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje

podania pred správnym súdom. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.